

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
ខៀវ សំផន ស្នើសុំតុលាការនាំក្រៅយុំដោយសារ
ភាពយឺតយ៉ាវនីតិវិធីជំនុំជម្រះសេចក្តី
ថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣

លីម ជ័យទ័ត្ត

អ្នកសង្កេតការណ៍ដំណើរការតំណែងមេធាវីកំណត់ខ្មែរក្រហម,

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន បានដាក់សំណើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោះលែង ខៀវ សំផន ឱ្យនៅក្រៅយុំជាបន្តបន្ទាប់ ដោយអះអាងថា រយៈពេលដែលតុលាការចាប់កូនក្តីរបស់ខ្លួនមកឃុំឃាំងបណ្តោះអាសន្នមានរយៈពេលយូរហួសហេតុ ដែលអាចនាំទៅជាការរំលោភសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនជាប់ចោទ ។

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន បានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួនថា បើផ្អែកលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ការជំនុំជម្រះក្តីលើរូប ខៀវ សំផន មិនឆ្ងាយនឹងបញ្ចប់នោះទេ ដោយសារការលុបចោលដីកាបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពឆាប់រហ័សនៃការជំនុំជម្រះក្តី ហើយលទ្ធភាពនៃការចេញសាលក្រមសម្រាប់រឿងក្តីនេះទៀតសោត ក៏ហាក់បីដូចជានៅស្ថិតិយាយពីការរំពឹងទុកនៅឡើយ ។ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងទៀតថា រហូតមកដល់ពេលនេះ ខៀវ សំផន បានស្ថិតនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងអស់រយៈពេល៥ឆ្នាំ ៤ខែ ដោយពុំមានសាលក្រមជំនុំជម្រះសេចក្តី ហេតុនេះលក្ខខណ្ឌដែលបញ្ជាក់អំពីការបន្តឃុំឃាំងបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រូវបានបំពេញទៀតឡើយ ។ ដូច្នេះ ខៀវ សំផន គួរតែត្រូវបានដោះលែង ដោយដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដំណើរការវិញ ។

នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃសវនាការស្តីពីការពិចារណាលើដលវិបាកដែលកើតចេញពីសេចក្តីសម្រេចលុបចោលដីកាបំបែកសំណុំរឿង០០២ កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣កន្លងទៅ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ធ្លាប់បានស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះឱ្យដោះលែង ខៀវ សំផន ម្តងរួចទៅហើយ ដោយនៅពេលនោះក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ថា ខៀវ សំផន ត្រូវការឱ្យមានការជំនុំជម្រះដោយឆាប់រហ័សមកលើរូបខ្លួន ដោយសារខ្លួនត្រូវការជួបជុំជាមួយនឹងប្រពន្ធកូន នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះពុំអាចរកឃើញអំពីពិរុទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ស្ថានភាពសុខភាពរបស់ ខៀវ សំផន មិនដូចនឹងស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទដទៃទៀតឡើយ ព្រោះ ខៀវ សំផន អាចចូលរួមក្នុងសវនាការជាង៧៧ភាគរយ ដោយបង្ហាញមុខគ្រប់ពេលវេលាដើម្បីទទួលបានការជំនុំជម្រះ និងស្វែងរកយុត្តិធម៌សម្រាប់ខ្លួន ។ ខៀវ សំផន បានអះអាងថា ការដែលសវនាការជំនុំជម្រះសេចក្តីមកលើរូបខ្លួនត្រូវបានពន្យារពេលដោយសារ

តែបញ្ហាសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទផ្សេងៗនោះ គឺអាចនឹងប៉ះពាល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយឆាប់រហ័ស ដោយសារខ្លួនត្រូវជាប់ឃុំដោយពុំទទួលបានការជំនុំជម្រះ នៅខណៈពេលដែលខ្លួនអាចចូលរួមសវនាការបាន ។

ចាប់តាំងពីត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនមកឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់សាលាក្តីខ្មែរក្រហមនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ ខៀវ សំផន ធ្លាប់បានស្នើសុំតុលាការឲ្យដោះលែងរូបខ្លួនចំនួន៤លើក រួចមកហើយ ប៉ុន្តែសំណើទាំងនោះ ក៏ត្រូវបានបដិសេធទាំងអស់ ។ ការបដិសេធទាំងអស់នេះ ត្រូវបានតុលាការផ្តល់ហេតុផលថា ការដោះលែងជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន ឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នអាចនឹងបង្កឲ្យមានហានិភ័យមួយចំនួនដូចជា ហានិភ័យនៃការប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពចេញសាលក្រមក្នុងរយៈពេលសមស្រប, ហានិភ័យចំពោះសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ, ហានិភ័យចំពោះសុវត្ថិភាពរបស់ខៀវ សំផន និងហានិភ័យនៃកង្វះការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រសមស្របនៅពេល ខៀវ សំផន ត្រូវការ ។ ប៉ុន្តែ ខៀវ សំផន បានចាត់ទុកការបន្តឃុំរូបខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងថាជាការមិនសមស្រប មិនចាំបាច់ និងហួសហេតុ ។

ខៀវ សំផន ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការទទួលខុសត្រូវតាមរយៈការធ្វើសកម្មភាព ឬបរាជ័យក្នុងការទប់ស្កាត់ បញ្ហា ញុះញង់ រៀបចំផែនការ ដឹកនាំ ឬសមគំនិត ដោយការជួយជំរុញ ឬបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តទុក្រិដ្ឋកម្ម ឬទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំចំពោះទុក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅចន្លោះពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ។ បទទុក្រិដ្ឋទាំងនោះរួមមាន :

ទុក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ៖ មនុស្សឃាត ការសម្លាប់ដាច់ពូជ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត ។

ទុក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ៖ ការសម្លាប់រង្គាលក្រុមជនជាតិវៀតណាម និងចាម ។

ការបំពានបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩៖ មនុស្សឃាតដោយចេតនា ការធ្វើទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្តអនុស្សធម៌ ការបង្កដោយចេតនាឲ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬឲ្យមានការរលី ចាប់ដល់រូបរាងកាយ ឬសុខភាព ការដកហូតដោយចេតនាពីឈ្មើសឹក ឬជនស៊ីវិលនូវសិទ្ធិទទួលបាន ការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ ការបង្កាត់ និងការនិរទេសជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់ ។

ប៉ុន្តែ ខៀវ សំផន បានបដិសេធរាល់ការចោទប្រកាន់ទាំងអស់ និងថា ខ្លួនពុំបានដឹងអំពីបទទុក្រិដ្ឋដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឡើយ ហើយនៅក្នុងរបបនោះខ្លួនក៏ពុំមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចអ្វីទាំងអស់ ។

នៅក្នុងតុលាការ ខៀវ សំផន ធ្លាប់បានឡើងអះអាងថា ខ្លួនសង្ឃឹមថាសវនាការនេះ គឺអាច ជាឱកាសល្អមួយសម្រាប់ឲ្យខ្លួនបានពន្យល់ដល់ប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យយល់ថា ហេតុម្ដេចបានជាខ្លួនដែលជា អ្នកកាន់ដំណែងមួយខ្ពស់ជាដូច្នោះរូបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យហើយ នៅតែជាមិនដែលបានចូលរួម សម្រេចកិច្ចការអ្វីផ្សេងៗ និងមិនបានដឹងអំពីអ្វីដែលបានកើតមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅក្នុងរយៈកាលនៃ របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះ ។ ខៀវ សំផន បានបង្ហាញពីការសន្យារបស់ខ្លួនថា:

“ខ្ញុំបានសន្យាជាមួយបងប្អូនជនរួមជាតិហើយថា ខ្ញុំនឹងព្យាយាមគោរពតាមពាក្យសន្យា នោះ ។ នេះជាការងារមួយលំបាកសម្រាប់ខ្ញុំ តែខ្ញុំមានជំនឿជាក់ថា ដំណើរការតុលាការ កាន់តែឈានទៅមុខជាបណ្តើរៗទៅ ព្រះសង្ឃ និងបងប្អូនជនរួមជាតិនឹងឃើញ និងអាច វិនិច្ឆ័យបានដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់” ។

ខៀវ សំផន ធ្លាប់បានបញ្ជាក់អំពីដំហែររបស់ខ្លួននៅក្នុងសវនាការបឋមកាលពីថ្ងៃទី២៧ - ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ថា ខ្លួននឹងសហការជាមួយនឹងតុលាការឲ្យអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត ដើម្បីធ្វើឲ្យលេច ចេញនូវការពិតដែលកើតមាននៅរវាងឆ្នាំ១៩៧៥ និងឆ្នាំ១៩៧៩ ។

នៅក្នុងសវនាការថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១ ខៀវ សំផន ស្រាប់តែបង្ហាញអំពីដំហែរផ្ទុយ ពីអ្វីដែលខ្លួនធ្លាប់បានលើកឡើង ដោយអះអាងថា ខ្លួននឹងពុំឆ្លើយតបនឹងសំណួរទាំងឡាយរបស់ភាគីនៅក្នុង សវនាការដែលចោទសួរមកលើខ្លួនឡើយ លុះត្រាតែសហព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញភស្តុតាងដែលចោទ ប្រកាន់មកលើខ្លួនជាមុនសិន ។ ខៀវ សំផន មានសិទ្ធិអាចនៅស្ងៀម ដោយពុំចាំបាច់ឆ្លើយតបនឹងសំណួរ របស់ភាគីណាមួយបាន ដោយសារនេះជាគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ របស់ជនជាប់ចោទ ។ រហូតមកទាល់នឹងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ខៀវ សំផន នៅតែបន្តពុំទាន់បានឆ្លើយតប នឹងសំណួរទាំងឡាយដែលភាគីបានចោទសួរមកលើរូបខ្លួន ដោយអះអាងថា ខ្លួននឹងយល់ព្រមឆ្លើយតប នឹងសំណួរ ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញភស្តុតាងទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់ មកលើរូបខ្លួន ។